

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4100-05-03/2013
P/13/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/137 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/04 - województwo kujawsko-pomorskie przez dysponenta środków budżetowych trzeciego stopnia
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
[Kontroler]	Łukasz Burczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84086 z dnia 4 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli, str. 1 - 2)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy, ul. Hetmańska 28, 85-039 Bydgoszcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Szczygielski, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ wykonanie przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwanego w dalszej treści „Wojewódzkim Inspektorem JHARS”, budżetu państwa w 2012 roku w ramach części 85/04 – województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2012 dochody Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwanego dalej „Inspektoratem”, zostały zrealizowane w 404,8 %.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 1.288,1 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 5,5 % zrealizowanych przez Inspektorat wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację budżetu i polegały na:

- odstępstwach systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej od wymogów wynikających z przepisów prawa, m.in. w zakresie planu kont oraz określenia wyjątków od zasad księgowania,
- niesporządzeniu w formie pisemnej planu finansowego jednostki na rok 2012,
- braku pełnej zgodności funkcjonującego w Inspektoracie systemu księgowości komputerowej z ustawą o rachunkowości² (zwaną dalej „uor”).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w Inspektoracie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W 2012 r. dochody Inspektoratu zostały zaplanowane w kwocie 20,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 81,0 tys. zł (404,8 % kwoty planowanej) i w porównaniu do roku 2011 były niższe o 38,2 tys. zł, tj. o 32,0 %. Dochody uzyskano głównie z tytułu nałożonych grzywien i kar pieniężnych (42,8 tys. zł), wydanych świadectw jakości handlowej i decyzji administracyjnych (25,6 tys. zł) oraz przeprowadzonych szkoleń na rzeczoznawców z zakresu pobierania próbek m.in. ziaren zbóż, nasion roślin strączkowych i oleistych oraz mleka (12,2 tys. zł).

Wyższa realizacja planu dochodów wynikała głównie z:

- wyższych o 71,0 % dochodów z tytułu wydanych świadectw jakości handlowej i decyzji administracyjnych,
- wyższych o 143,2 % wpływów z tytułu należności za przeprowadzone szkolenia,
- nieplanowanych dochodów w kwocie 42,8 tys. zł z tytułu grzywien i kar pieniężnych.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. należności wymagalne pozostałe do zapłaty wynosiły 17,8 tys. zł, z czego 17,3 tys. zł dotyczyło nałożonych kar pieniężnych.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5)

Na koniec 2012 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 17,9 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 17,8 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 9,7 tys. zł (117,2 %), a zaległości netto wyższe o 9,6 tys. zł. (115,7 %).

(dowód: akta kontroli, str. 5)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

Na rok 2012 wydatki Inspektoratu zostały zaplanowane w wysokości 1.220,0 tys. zł, tj. zgodnie z kwotą przyjętą w projekcie planu finansowego jednostki. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów.

Zaplanowane wydatki w trakcie roku zostały zwiększone per saldo o kwotę 68,1 tys. zł, na podstawie 5 decyzji dysponenta II stopnia – Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały z potrzeby zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań Inspektoratu.

W ramach dokonanych przez Wojewodę zwiększeń, Inspektorat otrzymał z rezerwy celowej budżetu państwa:

- kwotę 5,0 tys. zł z przeznaczeniem na prowadzenie szkoleń rzeczoznawców, tj. na zadanie realizowane poprzednio przez zlikwidowane z dniem 31.12.2010 r. gospodarstwo pomocnicze Inspektoratu (rezerwa celowa cz. 83, poz. 57 ustawy budżetowej na 2012 r.);
- kwotę 15.730 zł z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej o 2 % (rezerwa celowa cz. 83, poz. 73 ustawy budżetowej).

Przekazane środki z rezerwy celowej wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

W 2012 r. Inspektorat nie otrzymał środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 6 - 36)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niesporządzeniu w formie pisemnej planu finansowego Inspektoratu na rok 2012, czym naruszono § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³. Plan finansowy Inspektoratu funkcjonował wyłącznie w urządzeniach księgowych.

(dowód: akta kontroli, str. 37)

Marek Szczygielski – Wojewódzki Inspektor JHARS wyjaśnił, że wielkości wydatków Inspektoratu wynikające z ustawy budżetowej zostały wprowadzone do programu księgowego na koncie 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”, gdzie nanoszono również wszystkie zmiany zaistniałe w trakcie roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli, str. 38 - 41)

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

2.2.1. Zrealizowane w Inspektoracie wydatki wyniosły 1.288,1 tys. zł, tj. 100 % planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one niższe o 24,2 tys. zł, tj. o 1,8 %. Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01023 – Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, § 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej, które wyniosły 646,6 tys. zł, co stanowiło 50,2 % wydatków ogółem.

Badaniem objęto wydatki pozapłacowe w wysokości 70,5 tys. zł, tj. 36,1 % kontrolowanej populacji i 5,5 % wydatków ogółem.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Inspektorat dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki bieżące Inspektoratu mające na celu jego prawidłowe funkcjonowanie. W 2012 r. Inspektorat nie dokonywał wydatków majątkowych.

Według stanu na koniec 2012 r. Inspektorat nie posiadał zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 42 - 49)

2.2.2. W celu racjonalizacji wydatków w 2012 r. podjęto m.in. następujące działania:

- wycofano z eksploatacji najmniej ekonomiczne urządzenia drukujące i kserujące, wprowadzając drukowanie za pośrednictwem sieci internetowej na bardzo wydajnym urządzeniu wielofunkcyjnym, zmniejszając tym samym ogólne zużycie tonerów i tuszów,
- ograniczono użytkowanie najstarszego i najbardziej wyeksploatowanego samochodu służbowego marki skoda Felicja (rok produkcji 2000, przebieg ponad 350 tys. km), w celu zmniejszenia kosztów napraw i paliwa,
- zrezygnowano z zakupów prasy fachowej (np. „Rachunkowość budżetowa”) uznając, że tańszy będzie dostęp do wersji elektronicznych.

Każdorazowo przed dokonaniem wydatku dokonywano oceny, czy jest on niezbędny i uzasadniony dla funkcjonowania Inspektoratu. Księgowość sporządzała okresowe, miesięczne analizy wydatków, na podstawie których podejmowano działania dotyczące bieżącego funkcjonowania jednostki.

W 2012 r. uzyskano oszczędności w ponoszonych wydatkach w związku z :

- renegocjacją warunków umowy z operatorem telefonii komórkowej, która przyniosła obniżenie kosztów abonamentów i połączeń,
- renegocjacją warunków umowy z firmą ochroniarską zajmującą się monitoringiem siedziby Inspektoratu,

³ Dz. U. Nr 241, poz. 1616

- zaleceniem pracownikom tankowania samochodów służbowych na najtańszych stacjach paliw, a w trakcie pobytu pracowników na szkoleniach wyjazdowych (ograniczonych do niezbędnego minimum) zapewnianiem najkorzystniejszych finansowo miejsc noclegowych,
- zobligowaniem pracowników do wspólnego korzystania z tego samego samochodu służbowego, jeżeli przeprowadzają oni kontrole w tym samym rejonie i jest to możliwe ze względów logistycznych.

(dowód: akta kontroli, str. 50 - 51)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Udzielanie zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Inspektorat, stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴, nie był zobowiązany do stosowania przepisów tej ustawy, ponieważ wartość jednostkowa udzielanych zamówień we wszystkich przypadkach nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.

(dowód: akta kontroli, str. 37)

2.4. Rachunki pomocnicze

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Inspektorat nie posiadał otwartych rachunków pomocniczych, w tym rachunku sum na zlecenie.

(dowód: akta kontroli, str. 37)

2.5. Zatrudnienie i wydatki na wynagrodzenia

Opis stanu
faktycznego

Na wynagrodzenia i pochodne (§§ 4010, 4030, 4040, 4110, 4120) wydatkowano w 2012 r. kwotę 1.008,0 tys. zł, która stanowiła dominującą pozycję wydatków jednostki (78,2 %). Według danych księgowych przeciętne zatrudnienie w 2012 r. w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło w Inspektoracie 20 osób i było niższe o 2 etaty od przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. z uwagi na przebywanie 2 pracowników na urlopach macierzyńskich. Przeciętne wynagrodzenie w 2012 r. wynosiło 3.550 zł i w porównaniu z 2011 r. było wyższe o 243 zł, tj. o 7,3 %, przy czym wśród pracowników o statusie zatrudnienia 01 (dwie osoby – kierownictwo jednostki) wynagrodzenie wzrosło o 570 zł (9,6 %), natomiast wśród pracowników o statusie 03 (pozostali pracownicy Inspektoratu) wzrost wyniósł 177 zł (5,8 %).

(dowód: akta kontroli, str. 38 – 41; str. 52)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Umowy zlecenia

Opis stanu
faktycznego

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 3,0 tys. zł, tj. 100,0 % planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były niższe o 8,5 tys. zł, tj. o 73,9 %. Wydatki poniesiono na realizację 2 umów zlecenia na prowadzenie obsługi informatycznej Inspektoratu w okresie od 16 kwietnia do 15 sierpnia 2012 przez osobę nie będącą pracownikiem jednostki. Inspektorat w badanym okresie nie dysponował etatem dla informatyka. Stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

(dowód: akta kontroli, str. 42 – 43; str. 53 - 68)

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Zrealizowane przez Inspektorat wydatki zaplanowano racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetowych, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, nie mającej jednakże wpływu na realizację budżetu jednostki.

3. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Inspektorat nie dysponował środkami europejskimi.

(dowód: akta kontroli, str. 69)

4. Księgi rachunkowe

4.1. Organizacja systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej

Opis stanu
faktycznego

Inspektorat posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania zasady (politykę) rachunkowości oraz procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 uor, za wyjątkiem regulacji dotyczącej zakładowego planu kont.

(dowód: akta kontroli, str. 70 - 121)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej organizacji systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepełnym wdrożeniu obowiązujących przepisów prawnych.

1) W zakładowym planie kont, przyjętym zarządzeniem nr 8/2012 Wojewódzkiego Inspektora JHARS z dnia 7 maja 2012 r., nie uwzględniono zmiany do zasad funkcjonowania konta 750 – „Przychody finansowe”, wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵, zwanym dalej „rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 2012 r.”, polegającej na usunięciu z komentarza do zasad funkcjonowania tego konta zdania „Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych niestanowiących dochodów budżetowych”.

(dowód: akta kontroli, str. 122 - 126)

Marek Szczygielski – Wojewódzki Inspektor JHARS wyjaśnił, że brak zmiany w opisie konta 750 był wynikiem przeoczenia, niemniej konto to było używane zgodnie z aktualnie obowiązującym opisem.

(dowód: akta kontroli, str. 38 - 41)

2) W dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, przyjętej ww. zarządzeniem, nie określono odstępstw od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych. Inspektorat, w przypadku zakupów materiałów za gotówkę, o niewielkiej wartości, pomijał w rozliczeniach konta rozrachunkowe.

(dowód: akta kontroli, str. 122 - 126)

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 121

Marek Szczygielski – Wojewódzki Inspektor JHARS wyjaśnił, że wszystkie dowody księgowe dotyczące zakupu z określonym w przyszłości terminem płatności księgowane są przez konto rozrachunkowe 201, zaś w rozliczeniach gotówkowych nie stosuje się tego konta uznając, że nie ma bezpośredniego rozliczenia z kontrahentem widniejącym na fakturze, tylko z pracownikiem rozliczającym zakup, dlatego dowód księgowy księgowany jest wówczas w koszty po stronie winien i jako zmniejszenie stanu kasy po stronie ma (np. wn 401, dt 101).

(dowód: akta kontroli, str. 38 - 41)

Jednostki budżetowe, do których zalicza się Inspektorat, zobowiązane są do stosowania jednej z nadrzędnych zasad rachunkowości, tj. zasady memoriału, zgodnie z art. 6 ust. 1 uor i art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, a także zasady kompletności, zgodnie z art. 20 ust. uor. Wszelkie odstępstwa od wymienionych zasad powinny zostać określone w polityce rachunkowości Inspektoratu.

3) W dokumentacji określającej zasady obiegu i zatwierdzania dokumentów księgowych, przyjętej ww. zarządzeniem, nie określono procedur dotyczących terminowości postępowania z zewnętrznymi i wewnętrznymi dowodami księgowymi.

(dowód: akta kontroli, str. 122 - 126)

Marek Szczygielski – Wojewódzki Inspektor JHARS wyjaśnił, że wymienionych wyżej procedur nie ustalono uznając, że w tak małej jednostce jaką jest Inspektorat, wszystkie dokumenty rozliczane SA na bieżąco, bez zbędnej zwłoki.

(dowód: akta kontroli, str. 38 - 41)

Według standardu dotyczącego szczegółowych mechanizmów kontroli operacji finansowych i gospodarczych (część C Komunikatu⁷ „Mechanizmy kontroli”, pkt 14) powinny istnieć przynajmniej następujące mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych: rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych, zatwierdzanie (autoryzacja) operacji finansowych przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione, podział kluczowych obowiązków, weryfikacja operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji.

Wymienione nieprawidłowości nie spowodowały negatywnych następstw w zakresie prawidłowego sporządzenia sprawozdań budżetowych.

4.2. Funkcjonowanie systemu księgowości komputerowej

Opis stanu faktycznego

W Inspektoracie funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez kierownika jednostki system księgowości komputerowej VERITUM, którego wersje były wielokrotnie zmieniane (aktualna 2.2.1 z 2012 r.). Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

Ustalone nieprawidłowości

Zapisy księgowe w systemie posiadały datę wystawienia dokumentu źródłowego oraz datę księgowania, brak było natomiast daty dokonania operacji gospodarczej.

(dowód: akta kontroli, str. 127 - 128)

Stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 uor, zapis księgowy powinien zawierać m.in. datę dokonania operacji gospodarczej i datę dowodu księgowego, jeżeli różni się ona od daty operacji.

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁷ Załącznik do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84)

Ewa Wiśniewska – Główny Księgowy Inspektoratu poinformowała, że system uniemożliwiał wprowadzanie dat operacji gospodarczych.

(dowód: akta kontroli, str. 127 – 128)

4.3. Prawdliwość ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych (przeгляд analityczny)

Opis stanu faktycznego

W wyniku przeglądu zapisów w dzienniku dotyczących rozrachunków z kontrahentami za czerwiec i grudzień 2012 r. oraz styczeń 2013 r. ustalono, że:

- koszty księgowano do właściwych okresów ich ponoszenia,
- wprowadzono właściwy rok księgowania,
- istniała ciągłość zapisów w dzienniku,
- dowody księgowane były terminowo.

(dowód: akta kontroli, str. 129 - 136)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.4. Prawdliwość dowodów księgowych

Opis stanu faktycznego

Na podstawie wyselekcjonowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 - wydatki budżetowe, wybrano do kontroli z zastosowaniem metody monetarnej⁸ 61 dowodów księgowych na kwotę 70,5 tys. zł. Populację stanowiły zapisy wydatków z grupy paragrafowej 4 – Wydatki bieżące jednostek budżetowych, z wyłączeniem paragrafów: 401-408, 411-415, 418-420 i 444 oraz z wyłączeniem zapisów dotyczących transakcji o wartości niższej niż 50 zł. Wartość populacji wynosiła 195,2 tys. zł. Inspektorat nie dokonywał wydatków majątkowych oraz wydatków na finansowanie projektów z udziałem środków europejskich.

Dowody księgowe zostały sprawdzone pod kątem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli bieżącej i dekretacji, ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych oraz wiarygodności ksiąg wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne. Operacje gospodarcze potwierdzone tymi dowodami zostały zbadane także pod względem legalności, gospodarności i celowości.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że we wszystkich przypadkach dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 137 – 147)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

5. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

5.1. Prawdliwość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Inspektoratu:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie: należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N); zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁰.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań jednostki w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli, str. 148 - 163)

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 80.960,98 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 1.288.080 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Bydgoszczy w dniu 1 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 157 - 159)

Wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 80.960,98 zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 148 - 156)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 1.288.080 zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota należności ogółem ujęta w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 17.950,54 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

⁹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁰ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 148 – 156; str. 160 - 161)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sporządzania rocznych i kwartalnych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.2. Prawidłowość i rzetelność sprawozdania budżetowego w układzie zadaniowym

Opis stanu
faktycznego

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹¹. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tym sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz sprawdzenia terminowości jego sporządzenia. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 „Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym”. Sprawozdanie sporządzono w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli, str. 156; str. 165)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz ocenia pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

6. Realizacja wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r.

Opis stanu
faktycznego

NIK nie prowadziła w Inspektoracie kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r.

(dowód: akta kontroli, str. 166)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

1. Zapewnienie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputerowego programu finansowo-księgowego spełniającego wszystkie wymogi przepisów ustawy o rachunkowości.
2. Pełne dostosowanie planu kont do zmian wprowadzonych w 2012 r. rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 2012 r.

¹¹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

¹² Dz.U. z 2012 r., poz. 82.

3. Uwzględnienie w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości wyjątków od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych.
4. Ustalenie w dokumentacji określającej zasady obiegu dokumentów księgowych, procedur dotyczących terminowości postępowania z dowodami księgowymi.
5. Zapewnienie sporządzania w formie pisemnej planu finansowego jednostki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia marca 2013 r.

Kontroler
Łukasz Burczyk
gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
Dyrektor
Jarosław Wenderlich

.....
podpis

.....
podpis